

DECIZIE

27 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecători – Sveatoslav Moldovan, Elena Covalenco

Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

examinînd recursul declarat de către reprezentantul Asaeva Angelei,
avocatul Stratan Igor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de
Dvorniciuc Constantin și Timofei Victor împotriva lui Asaeva(Timofei) Angela
privind încasarea sumelor,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2015,
prin care a fost respins apelul declarat de către Asaeva(Timofei) Angela și s-a
menținut hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 aprilie 2015,

c o n s t a t ă :

La 03 martie 2014, reclamantii Dvorniciuc Constantin și Timofei Victor
au depus cerere de chemare în judecată împotriva Asaeva(Timofei) Angelei
privind încasarea sumelor.

În motivarea acțiunii reclamantii au invocat că la 30 ianuarie 1994,
Timofei Victor și Asaeva(Timofei) Angela au încheiat căsătoria, de la care s-a
născut fiica Timofei Gabriela, ulterior, fiind într-o situație materială grea și
neavînd un spațiu locativ, la 14 septembrie 2006, părțile au divorțat și au decis
să plece la muncă peste hotarele țării pentru a acumula bani pentru apartament,
păstrînd totodată relațiile, iar fiica Timofei Gabriela, deoarece era minoră, a
fost lăsată la educația lui Dvorniciuc Constantin.

Mai indică că în anul 2009, Timofei Victor și Asaeva(Timofei) Angela
au revenit în Republica Moldova pentru a procura un apartament în ipotecă,
iar, la 30 aprilie 2009, au găsit o ofertă convenabilă și deoarece erau divorțați,
au hotărît să încheie din numele lui Timofei Angela cu SRL „Reconscivil”,
contractul de investiții nr. 38 la construcția apartamentului și la revenirea lor

în țară să înregistreze din nou căsătoria, la fel, s-au înțeles că achitarea ratelor către SRL „Reconscivil”, conform contractului de investiții pentru construcția apartamentului susmenționat, să fie efectuate prin intermediul lui Dvorniciuc Constantin.

Astfel, atât Timofei Victor cât și Asaeva(Timofei) Angela transferau din Federația Rusă și respectiv, din Israel, mijloace bănești pentru achitarea cotelor contractului de investiții nr. 38 din 30 aprilie 2009, iar, conform contractului nominalizat, în contabilitatea întreprinderii SRL „Reconscivil” au fost introduse mijloace bănești în sumă totală de 42336 euro, dintre care 22836 euro transferați de Asaeva(Timofei) Angela și 19500 euro transferați de către Timofei Victor.

Reclamanții afirmă că în anul 2013, construcția apartamentului nominalizat a fost finisată și conform contractului de investiție a fost transmis în proprietate lui Asaeva(Timofei) Angela, iar, din motiv că aceasta se afla în Israel, documentele și cheile de la apartament le-a primit Dvorniciuc Constantin, care a achitat în casieria SRL „Reconscivil”, banii conform contractului de investiții.

Ulterior, în anul 2013, Timofei Victor a revenit în Republicii Moldova și s-a ocupat de organizarea lucrărilor de reparație în apartamentul menționat, pentru efectuarea cărora a cheltuit 261 496, 15 lei și 6065 euro, pentru confecționarea și instalarea mobilei de bucătărie și a dulapurilor necesare, iar din banii Angelei Asaeva(Timofei), transferați lui Timofei Victor, a fost procurat frigider, mașina de spălat, aragazul, soba, mobila pentru baie, cabina de duș și alte articole sanitare, masă de bucătărie și o canapea.

Reclamanții menționează că la revenirea în țară, Asaeva(Timofei) Angela a înregistrat dreptul de proprietate la OCT Chișinău asupra apartamentului nominalizat și a perfectat lui Timofei Victor viza de reședință în acest apartament, pentru ca ultimul să poată perfectă buletinul de identitate.

Mai indică că peste o lună, relațiile acestora s-au înrăutățit și Timofei Victor a fost evacuat din apartament, respectiv consideră că pârâta Asaeva(Timofei) Angela s-a îmbogățit fără justă cauză și este obligată să restituie lui Dvorniciuc Constantin diferența de 19500 euro-plata conform contractului, iar, lui Timofei Victor urmează să i se restituie cheltuielile pentru reparație în sumă de 261496, 15 lei și 6065 euro.

Reclamanții solicită încasarea din contul lui Asaeva(Timofei) Angela în beneficiul lui Dvorniciuc Constantin suma de 19500 euro, cât și încasarea din

contul lui Asaeva(Timofei) Angela în beneficiul lui Timofei Victor suma de 261496, 15 lei și suma de 6065 euro.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 aprilie 2015, acțiunea înaintată de către Dvorniciuc Constantin și Timofei Victor a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Asaeva(Timofei) Angela în beneficiul lui Timofei Victor suma de 187836, 15 lei și 6065 euro, iar, în beneficiul lui Dvorniciuc Constantin suma de 18300 euro.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de către Asaeva(Timofei) Angela și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 aprilie 2015.

La 12 ianuarie 2016, reprezentantul lui Asaeva(Timofei) Angela, avocatul Stratan Igor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2015 și a hotărîrii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 aprilie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată de către Dvorniciuc Constantin și Timofei Victor să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că hotărîrile instanțelor judecătorești sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece au fost emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material, și anume cu interpretarea eronată a legii.

La 18 februarie 2016, Timofei Victor și Dvorniciuc Constantin au depus referință la recursul declarat de către Asaeva(Timofei) Angela, solicitînd respingerea recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța după de judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Colegiul consideră că concluzia instanței de apel este incorectă deoarece a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și de drept procedural, care ar putea duce la soluționarea eronată a pricinii.

La caz, instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Colegiul cu trimitere la prevederile art. 373 alin. (5) CPC, care stipulează că instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, constată că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor indicate de către Asaeva Angela în cererea de apel, argumente pe care Colegiul le reține ca fiind necesare pentru a fi cercetate suplimentar.

Or, după cum reiese din conținutul cererii de apel depuse de către Asaeva Angela, aceasta a invocat că prima instanță nu a elucidat natura juridică a raportului juridic stabilit între Timofei Victor și Dvorniciuc Constantin și fără careva temeieri de fapt și de drept a ajuns la concluzia că suma de 18800 euro urmează a fi încasată de la Asaeva Angela în beneficiul lui Dvorniciuc Constantin, însă, asupra acestor argumente instanța de apel nu s-a expus.

Conform art. 242 alin. (1) și (2) Cod civil, un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează. Actul juridic încheiat de o persoană (reprezentant) în numele unei alte persoane (reprezentat) în limitele împuternicirilor dă naștere, modifică sau stinge drepturile și obligațiile civile ale reprezentatului.

Din materialele dosarului rezultă că prin procura din 05 mai 2009, Asaeva(Timofei) Angela l-a împuternicit pe Dvorniciuc Constantin să-i reprezinte interesele în fața tuturor organelor și organizațiilor cu privire la dobândirea pe numele său, inclusiv prin investirea în construcție a apartamentului nr. 26, din str. Alba-Iulia 91, mun. Chișinău, respectiv, Dvorniciuc Constantin a fost împuternicit și cu dreptul de a achita mijloace financiare conform contractului de investiție enunțat(f.d. 12-14 vol. I).

Din materialele dosarului mai rezultă că în perioada 2009-2012, Timofei Victor a transferat către Dvorniciuc Constantin mijloace financiare în sumă totală de 18800 euro(f.d. 228-241 vol. I), unde Dvorniciuc Constantin depunea aceste mijloace financiare, din numele lui Asaeva(Timofei) Angela în casiera SRL „Reconscivil”, în baza contractului de investiție.

În temeiul celor constatate, Colegiul ajunge la concluzia că Dvorniciuc Constantin reprezenta interesele lui Asaeva(Timofei) Angela și Timofei Victor în raport cu SRL „Reconscivil”.

Astfel, instanța de apel deși a reținut că suma de 18800 euro a fost transferată de Timofei Victor către Dvorniciuc Constantin pentru construcția apartamentului nr. 26 din str. Alba-Iulia 91, mun. Chișinău, totuși Curtea a dispus că această sumă să fie încasată de la Asaeva(Timofei) Angela către Dvorniciuc Constantin, fără a indica în baza cărui temei Dvorniciuc Constantin a dobândit dreptul de a încasa această sumă de bani, odată ce a reținut că această sumă de bani Dvorniciuc Constantin a primit-o de la Timofei Victor.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu a examinat legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, în partea admiterii pretențiilor reclamantului privind încasarea din contul lui Asaeva(Timofei) Angela în beneficiul lui Timofei Victor a sumei de 261496, 15 lei(costul reparației în apartament), or, apelantul Asaeva(Timofei) Angela în cererea de apel a invocat că contractul de antrepriză, devizul de cheltuieli, cât și procesul-verbal de recepție a lucrărilor conțin date eronate ce nu corespund realității, respectiv nu pot fi puse la baza hotărârii judecătorești, argumente ce au rămas neexamine de către instanța de apel.

Abținerea instanței de apel de la furnizarea unui răspuns explicit în privința argumentelor apelului constituie o încălcare a art. 6 §1 Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, deoarece recurentei-reclamante nu i-a fost acordată posibilitatea de a ști dacă argumentele invocate în cererea de apel au fost neglijate sau respinse, motivele respingerii acestora, fiind astfel lăsată într-o stare de incertitudine și creată impresia că nu a fost auzită.

Așadar, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost

arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Având în vedere cele menționate, instanța de recurs consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în ordine de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să stabilească corect raporturile juridice materialele litigioase, subiecții acestora, cât și întinderea drepturilor și obligațiilor acestora reieșind din materialul probatoriu administrat în prezenta cauză, astfel, care în rezultat să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de reprezentantul lui Asaeva Angela, avocatul Stratan Igor.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dvorniciuc Constantin și Timofei Victor împotriva lui Asaeva(Timofei) Angela privind încasarea sumelor, cu transmiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecători:

Sveatoslav Moldovan

Elena Covalenco

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas